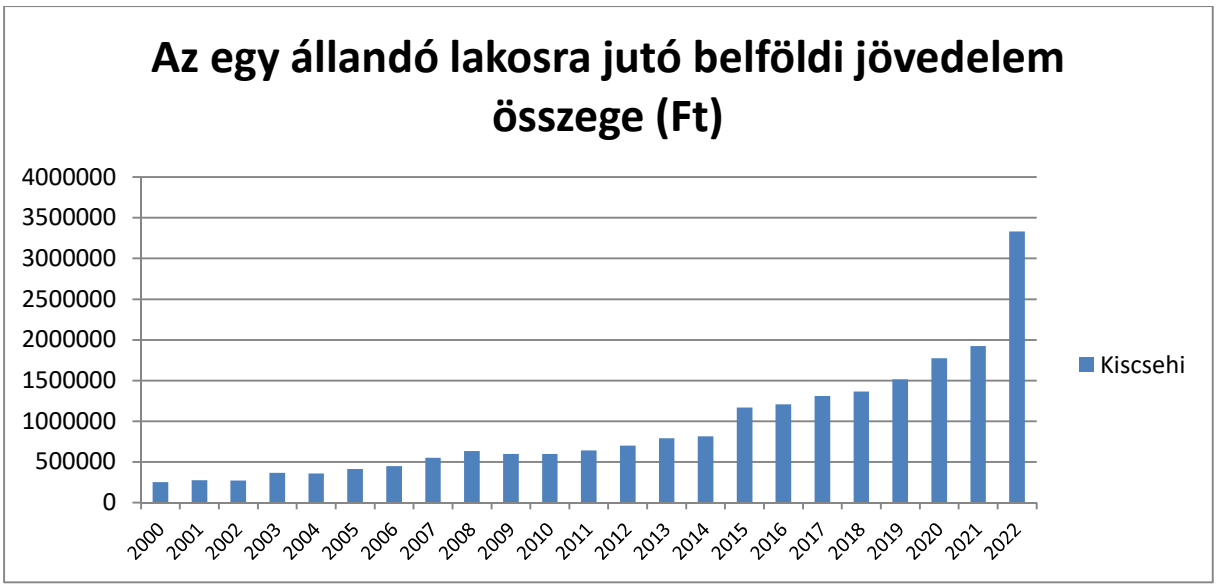
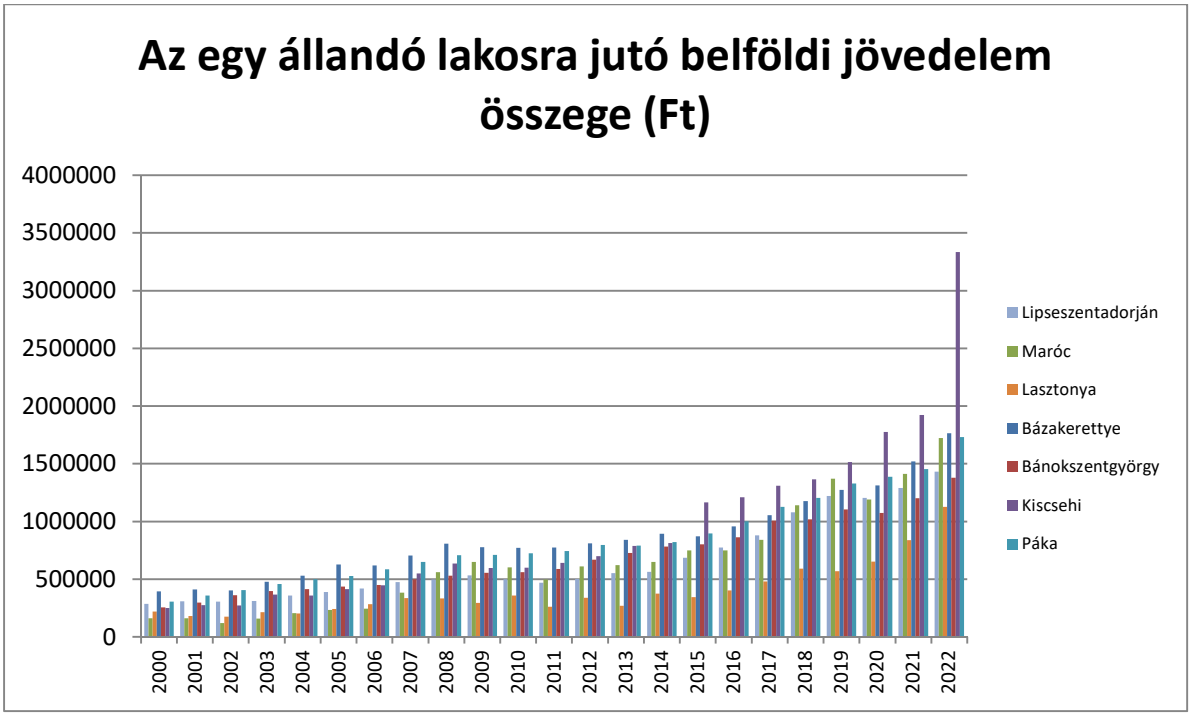

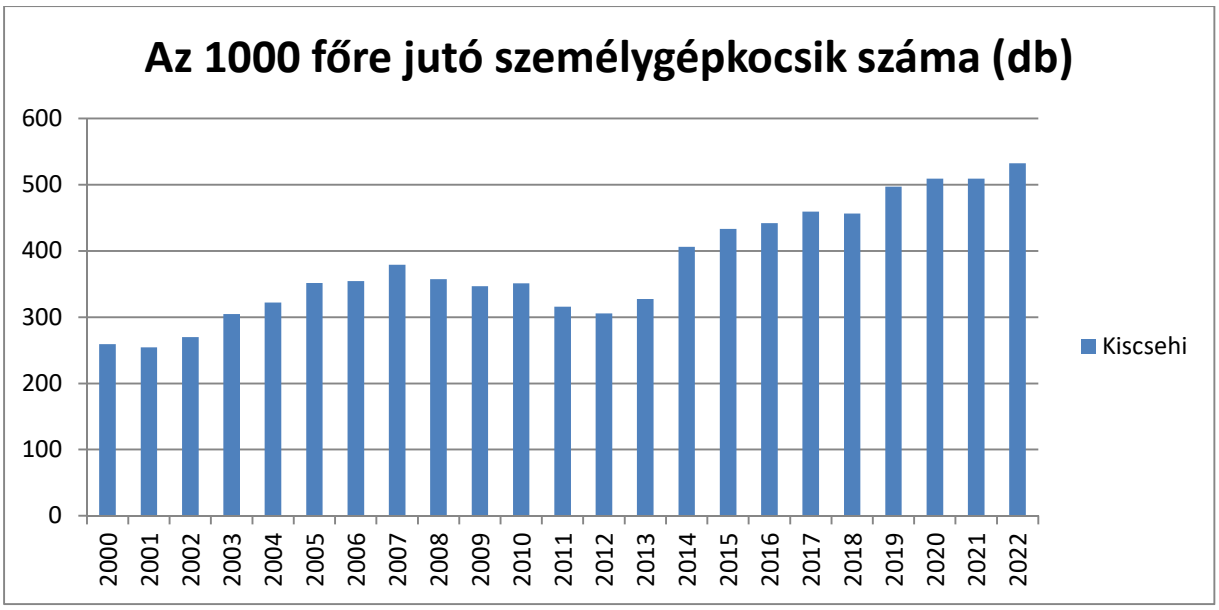
Forrás: TEIR

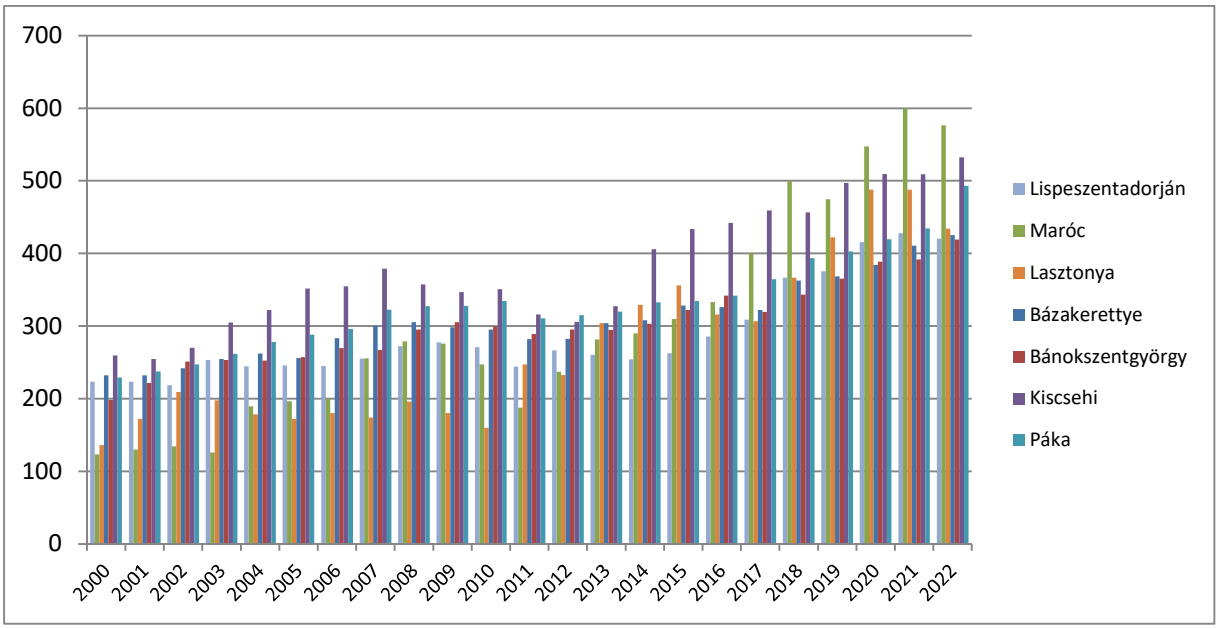
Forrás: TEIR

A fenti ábra azt mutatja, hogy Kiscsehi nagyjából 10 éve folyamatosan, az utolsó években pedig kiugróan teljesít az egy állandó lakosra jutó belföldi jövedelem tekintetében a környező településekhez viszonyítva. A 2023-as év adata azonban azt mutatja (2.750.000,- Ft/állandó lakos), hogy a megelőző év inkább tekinthető extrém, egyedi adatnak a település esetében.

Az 1000 főre jutó személygépkocsik száma az alábbiak szerint alakult Lispeszentadorjánban és a szomszédos településeken 2000 és 2022 között:

Forrás: TEIR

Forrás: TEIR

A település humáninfrastruktúrája

Oktatás

A településen általános iskola és óvoda sem működik. Az alapfokú oktatás a környező településeken (Becsehely, Páka, Letenye) érhető el.

Egészségügyi ellátás

A településen felnőtt háziorvosi ellátás, orvosi rendelő nincs, az ellátások a környező településeken vehetők igénybe, csakúgy, mint a fogorvosi ellátás és a védőnői szolgálat. Gyógyszertár legközelebb Bázakerettyén található.

Szociális ellátás

A településen bölcsődei ellátás nincs, az idősellátást falugondnoki szolgálat támogatja.

Egyéb humáninfrastruktúra

A településen közösségi ház, illetve könyvtár működik időszakos nyitva tartással. Önkormányzati vendégház vehető igénybe.

Egyházi szolgálat

A település a Szombathelyi Egyházmegyén belül, a lenti esperesi kerülethez tartozik, az egyházi szolgálatot a pákai plébánia látja el.

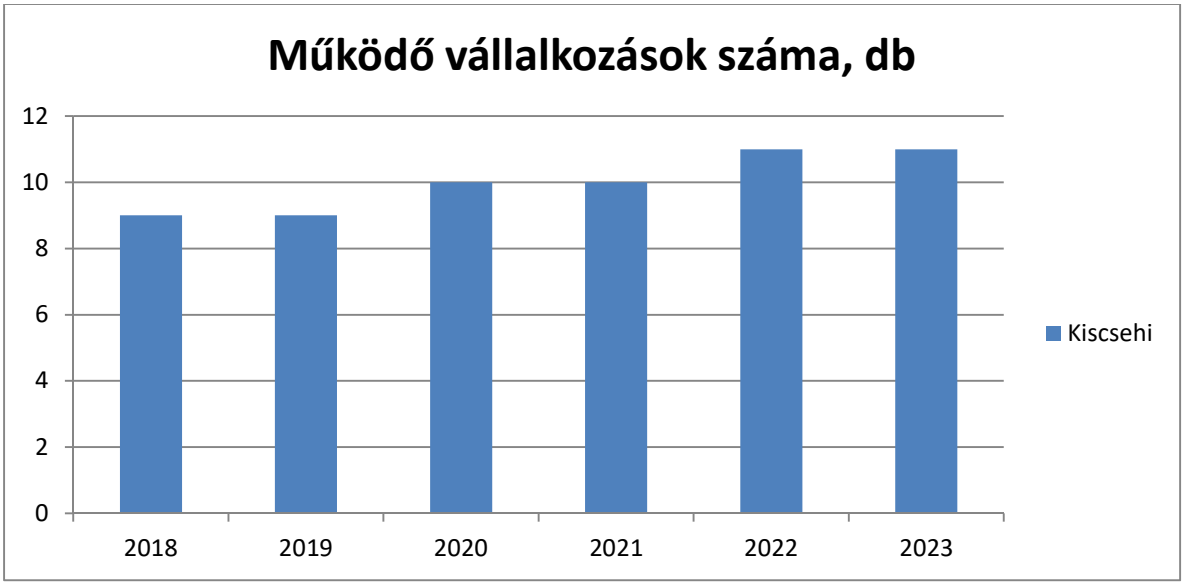
Civil szervezetek

Kiscsehiben jelenleg három civil szervezet működik: a Kiscsehiért Közhasznú Egyesület, a Zala Megyei Gazdakörök Szövetsége, illetve a Peti Bükki Gazdakör. Közülük egy szervezet részesült 2023-ban az SZJA 1%-nak felajánlásából, összesen mintegy 70 ezer forint forráshoz jutva.

2.6. A település gazdasága

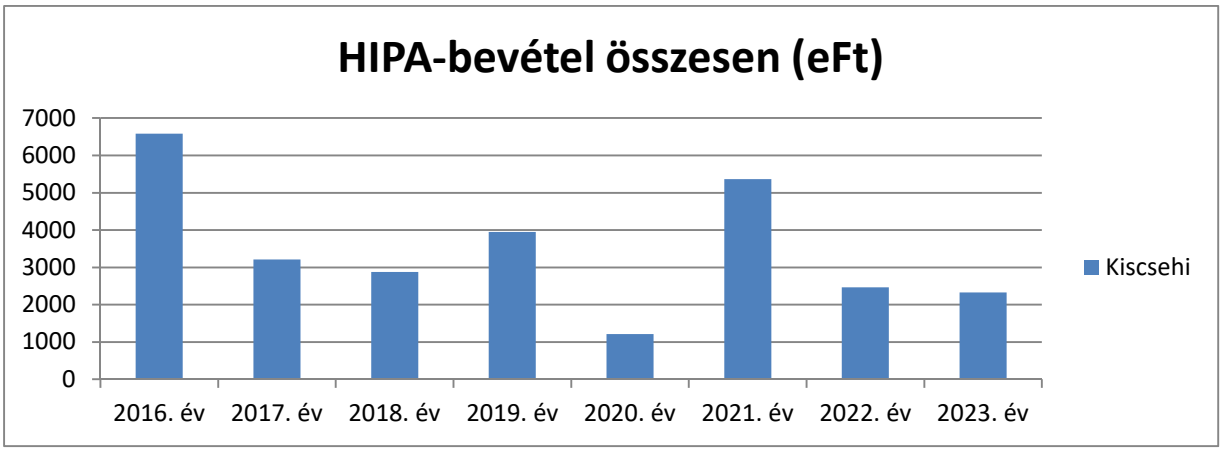
Az elérhető statisztikai adatok szerint Kiscsehiben, 2023 év végén, összesen 11 önálló vállalkozás működött: hat egyéni vállalkozás és öt társas vállalkozás. Mellettük 17 őstermelő foglalkozik gazdasági tevékenységgel.

A működő vállalkozások száma az alábbiak szerint alakult az elmúlt években:

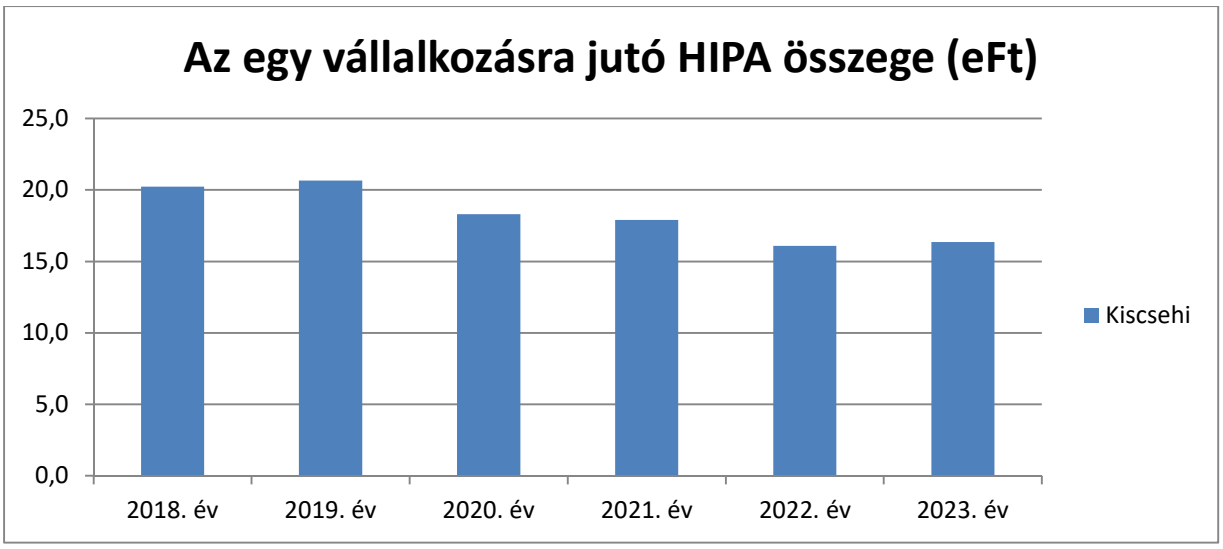

Forrás: TeiR

A helyi vállalkozások által befizetett iparűzési adó összege az alábbiak szerint alakult az elmúlt években:

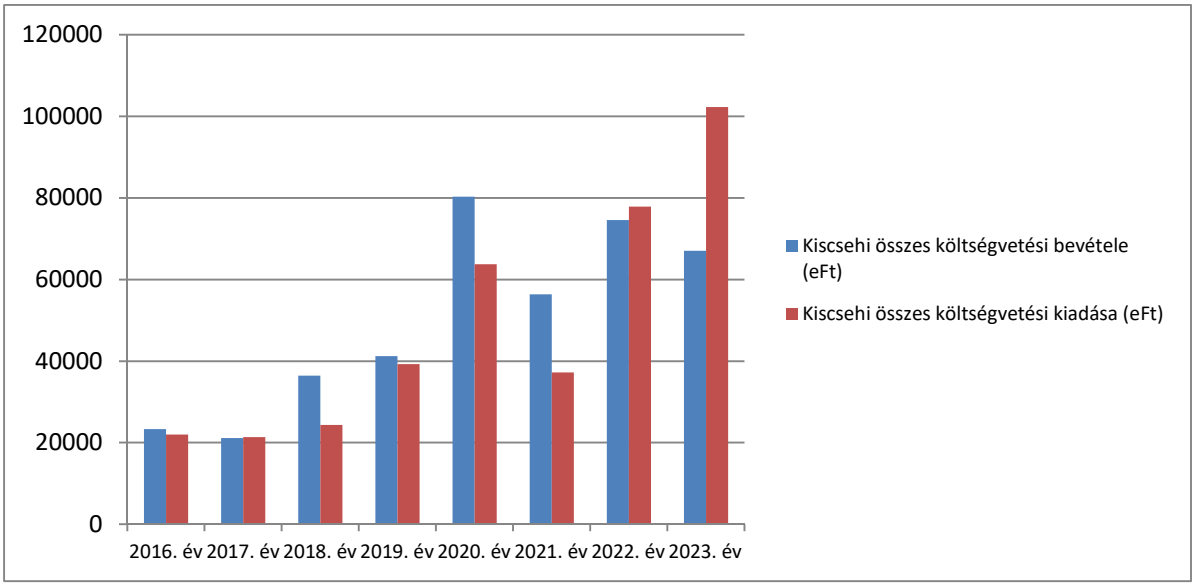
Forrás: KSH

Az egy vállalkozásra jutó HIPA összege (eFt)
25,0
20,0
15,0
10,0
5,0
0,0
2018. év
2019. év
2020. év
2021. év
2022. év
2023. év
Kiscsehi

Forrás: KSH

2.7. Az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés

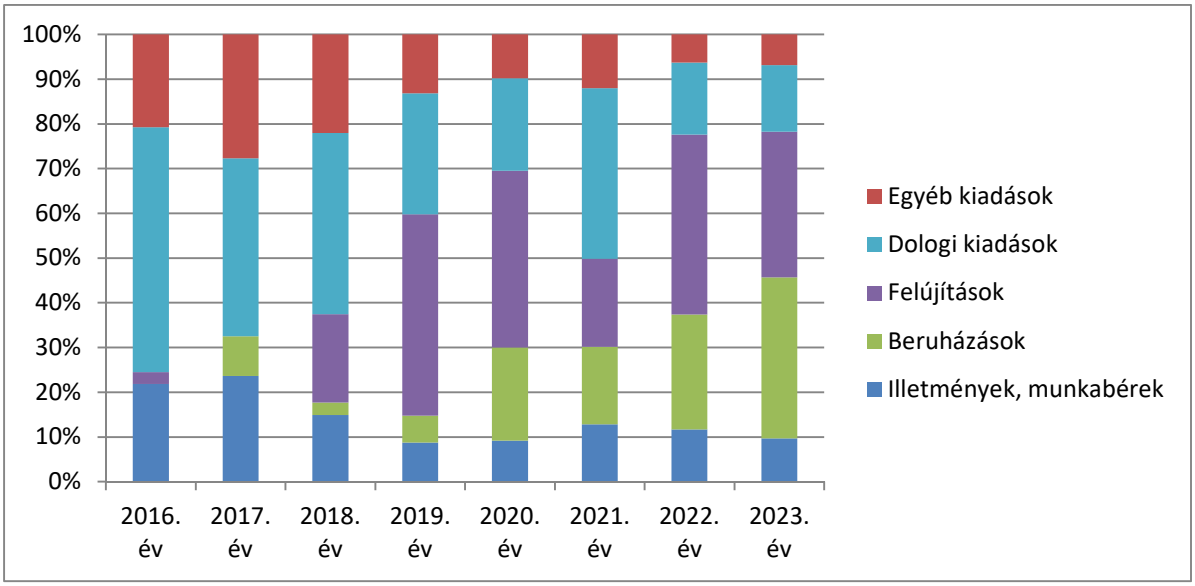
A vizsgált település önkormányzata költségvetésének néhány fontosabb adatát az alábbi diagramok mutatják.

Forrás: KSH

A település költségvetése az elmúlt közel tíz évben egyensúlyt mutat. Az egyes évekre jellemző többletek, illetve hiányok a több év alatt megvalósuló felújítások és beruházások finanaszírozása miatt alakultak ki.

A kiadások szerkezetét és annak változását az alábbi ábra mutatja:

Forrás: KSH

Kiscsehi iparűzési adót, illetve kommunális adó vet ki a település lakosaira, illetve vállalkozásaira.

2.8. Településrendezési, településszerkezeti vizsgálat

a település története

A változatos domborzatú terület fő értéke a természeti környezet, a település erdősültsége kiemelkedő. A budafapusztai egykori Zichy birtok területén ma országos hírű arborétum, illetve vadászkastély található, de az első iparszerű szénhidrogén feltárás emlékhelye, múzeuma is a településrészen található.

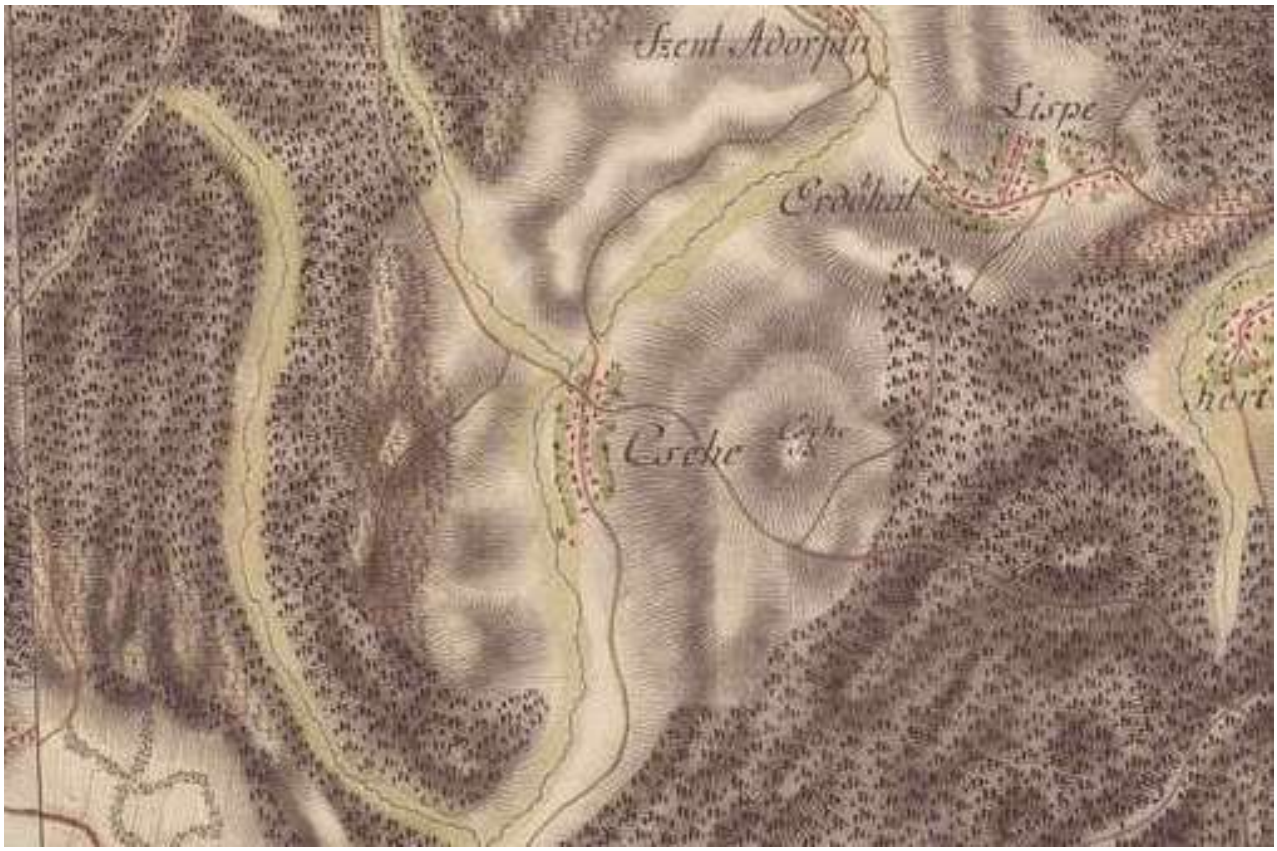
Budafapusztát az oklevelek 1310-ben említik először Budafaluus néven. Kiscsehi nevét 1335-ben, mint pusztát említik a források, majd a XVI. századtól kezdve, mint Zichy uradalmat.

A területet mindig is a viszonylagos elzártság jellemezte. A középkorban a közeli Páka, az egykori mezőváros jelentette a vonzásközpontot a terület számára, napjainkban Nagykanizsához és a járási központ Letenyéhez gravitál a település. Gazdaságának alapjait – az olajipar marginalizálódásával - ma ismét a mező- és erdőgazdaság, illetve ez utóbbihoz kapcsolódó vadászati szolgáltatások adják. Az egyik lehetséges jövőképet a települések és a térség számára is a rekreációs potenciálon alapuló turisztika, illetve és az erre épülő szolgáltatások jelenthetik. Erre kitűnő alapot teremtenek a változatos természeti, táji adottságok, és a már említett, országos jelentőségű, egyedi látványosságok.

a településszerkezet fejlődése

A község településszerkezeti változásai a katonai térképeken a 18. század közepétől követhető végig. A következőkben e változások kerülnek bemutatásra elemezve a község szerkezetalkotó nyomvonalas és egyéb elemeinek, valamint az egyes területek hasznosításának változásait. Vizsgálatra kerül a település beépítési jellemzőinek alakulása is.

első katonai felmérés (1782-85)

Kiscsehi – első katonai felmérés szerinti nevén Csehe - a Szentadorjáni-patak mentén jött létre. A település területét érinti a Maróci patak is, mely a Szentadorjáni-patak mellékága. A település beépítése egy fő utca mentén alakult ki, melyet egy utca keresztezett. A beépítés a kereszteződésnél néhány ház erejéig mindkét utcán megtalálható. A főutcán kétoldali beépítést jelöl. A térkép a település beépítését utcával párhuzamos és utcára merőleges épülettömegekkel is ábrázolja.

Mindezen túl a térképről jól leolvasható a terület változatos domborzata, sűrű erdőborítása és a patakvölgyek által okozott szabdaltság.

második katonai felmérés (1819-1869)

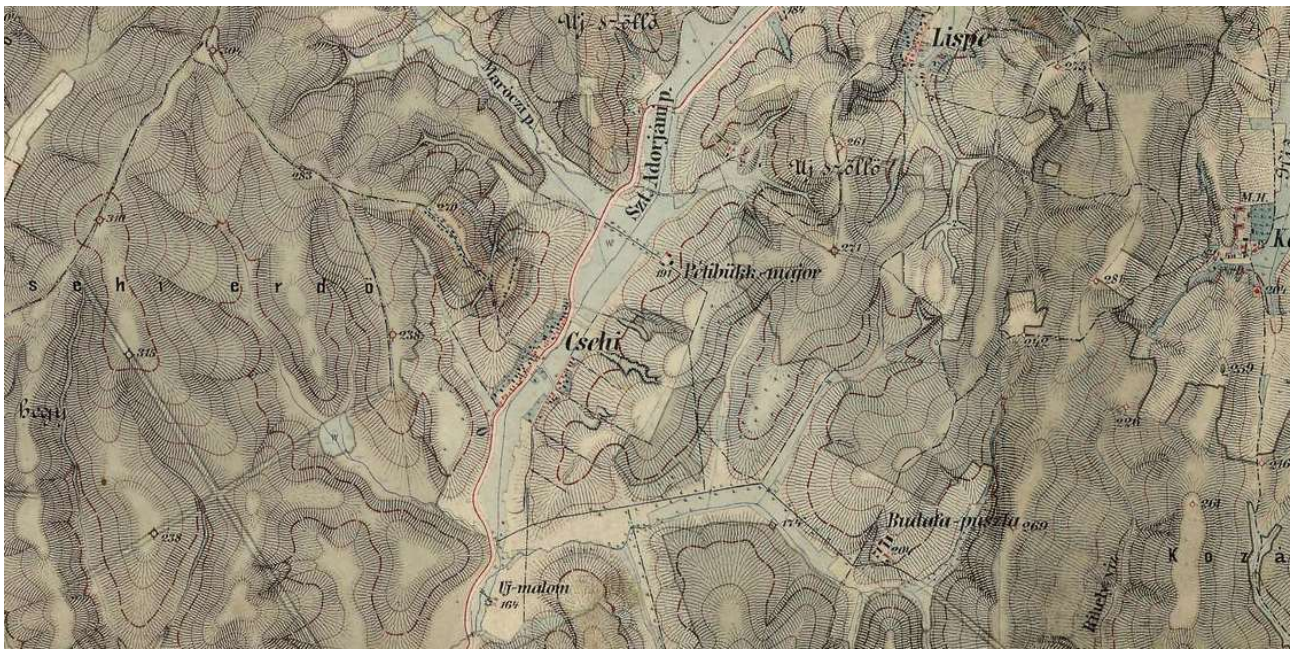
A második katonai felmérésen továbbra is kirajzolódik a domborzati és vízrajzi elemek tájformáló hatása, melyek a település szerkezetét is nagyban alakította. Látható, hogy a falu patakvölgyekben alakult ki, közöttük a dombok elválasztó szerepet töltenek be. Megfigyelhetők a zártkerti területek is, melyek a falu belterületéhez hasonló nagyságú a területi kiterjedést illetően.

Kiscsehi településszerkezetének alapját továbbra is a mai főutca alkotja, továbbá a Szentadorjáni-patak keleti oldalán megjelenik a mai Rákóczi utca elődjét képező, főutcával párhuzamos mellékutca. E felmérés térképe a főutcán csak a nyugati, a mellékutcán csak a keleti oldalon jelöl beépítést, szabadon hagyva a patakvölgy területét. A második katonai felmérés térképén megjelenik Budafa településrész is.

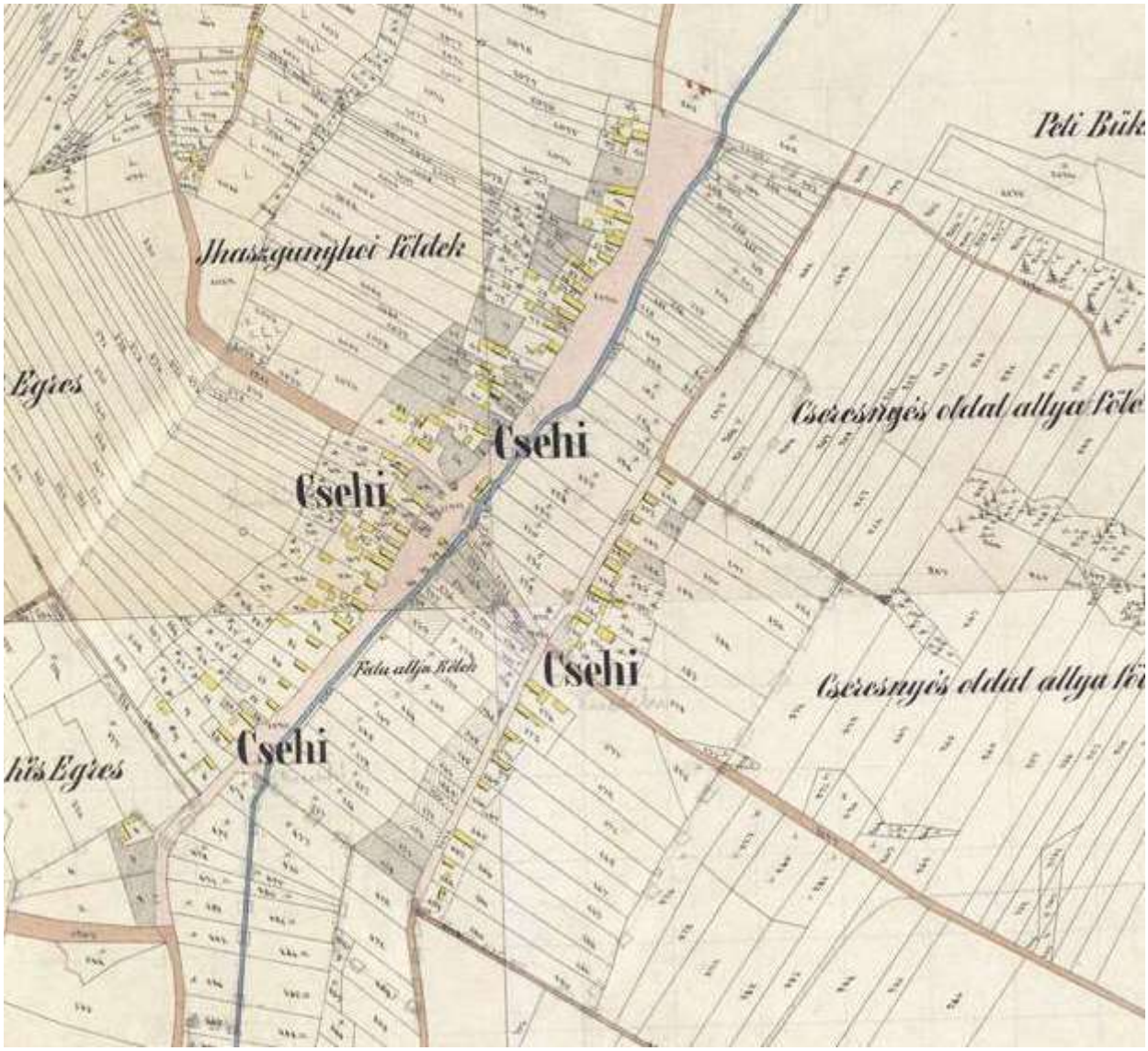

harmadik katonai felmérés (1869-1887)

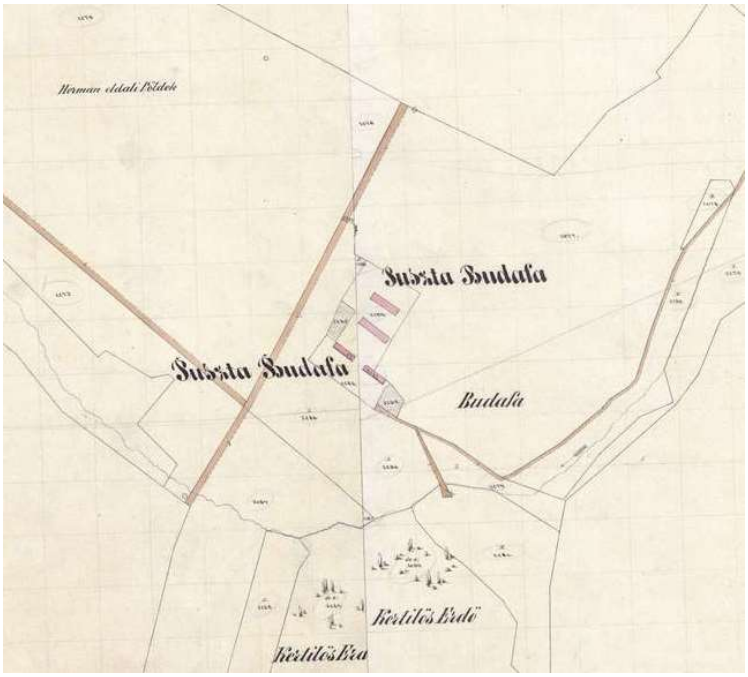
A harmadik katonai felmérésen látható, hogy második felmérésen megjelenő Rákóczi utca a déli irányba is folytatódik, új beépítések jelennek meg. A főépületek mellett a melléképületek ábrázolása is egyre erősebben megjelenik, mely beépítések elhelyezkedése a harmadik felmérésben a másodikhoz hasonlóan a patakvölgyek területét szabadon hagyva egyoldali utcaképpel jelenik meg.

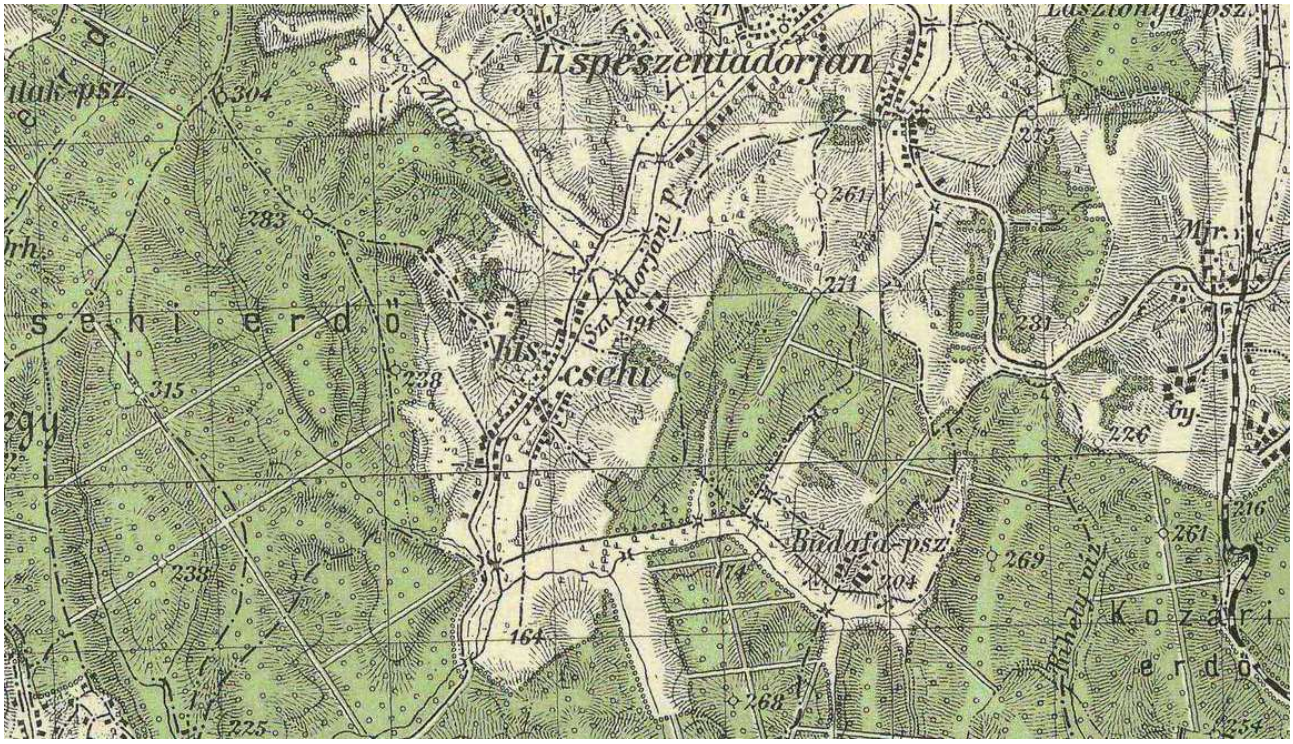
kataszteri térkép 1864

A térképeket tekintve elmondható, hogy jelentős szerkezeti változás, fejlődés nem tapasztalható.

katonai felmérés 1941

Az 1941-es térképen a beépítések kismértékű növekedése tapasztalható.
A későbbi időszakokról katonai térképek nem, légifelvételek azonban rendelkezésre állnak, ahol tovább követhetők a település változásai.
A 20. század közepéből való légifelvételeken látszódik, hogy valószínűleg az olajbányászat fellendüléséhez is kapcsolódva a település ebben az időszakban a legsűrűbben beépítettek. A későbbi időszakokat tekintve elmondható, hogy a település beépítettsége egyre csökkent, mára csak az egykori lakótelkek töredékén található csak beépítés.
A következő oldalakon az 1964-es és a napjainkban készült műholdfelvételek egymás mellett láthatók, így végig követhető a település beépítettségét érintő változás.